

Helse- og omsorgskomiteen

Oslo 10. oktober 2024

Innspill til Statsbudsjettet 2025 fra Norsk Radiografforbund

Ventetider i spesialisthelsetjenestene

- Sykehusene må rustes opp med utstyr, stillinger og personell for å kunne møte en fremtid med et sterkt økende behov for diagnostikk og behandling.

Ventetidsløftet tar mål av seg å korte ventetidene til utredning og behandling i sykehusene i 2025.

Billediagnostikk er en helt sentral del av utredning/diagnostikk og kontroll av behandling for pasientene i spesialisthelsetjenesten.

95 % av våre medlemmer arbeider heltid, det er en sterk heltidskultur, og det er derfor lite arbeidskraftreserve å hente. Grunnet et sterkt teknologisert felt er det lite bruk av eksterne vikarer/vikarbyrå. Radiografer og stråleterapeuter er derfor i større grad enn sammenlignbare grupper i helsevesenet sine egne vikarer, overtidsbruken er derav til tider stor.

En større innsats for å få ned ventetidene neste år betinger at det avsettes midler i Statsbudsjettet slik at billediagnostikk og stråleterapi blir i stand til å ta hånd om den ekstra pågangen som forventes.

Behov for styrking av radiografutdanningen

- *Det må opprettes flere studieplasser innen radiografi.*

SSB tall fra Helsepersonellkomisjonens NOU i 2023 "Tid for handling", tilsier en mangel på radiografer på opp mot 400 - 600 i 2040. Samlet sett vil dette utgjøre en markant økning på fra ca. 50 - 60 % i vekst fra dagens nivå. Dette gitt en mellom til høy vekst i etterspørsel på radiografkompetanse. Norge har i overkant av 3000 yrkesaktive radiografer og stråleterapeuter.

En utvidelse av Mammografiprogrammet, samt etablering av CT- screening for lungekreft, er ikke medregnet her og vil ytterligere medføre behov for flere radiografer.

Helsepersonellkommisjonen påpeker at flere opplever rekrutteringsutfordringer for radiografer og stråleterapeuter. Behovet for helsepersonell er ytterligere påpekt i regjeringens Perspektivmelding.

NRF får jevnlig tilbakemelding fra flere virksomheter nå om mangel på søkere til utlyste stillinger. Vi ser på dette som en økende utfordring og myndighetene må legge til rette for flere studieplasser for å møte utfordringen.

Videreutdanninger for små og spesialiserte grupper innen avansert diagnostikk og behandling

Nukleærmedisin

- Det bør opprettes en videreutdanning innen nukleærmedisin på masternivå.

Utviklingen innen nukleærmedisin, med SPECT, PETCT, PETMR, produksjon av radiofarmaka og en stadig mer individualisert diagnostikk og behandling, stiller nye og tverrfaglig sammensatte krav til kompetanse for radiografene på feltet.

Innen nukleærmedisin er radiografkompetanse helt nødvendig for at tjenestene skal fungere. På dette feltet mangler det et videreutdanningstilbud som ivaretar behovet og den store utviklingen vi har sett. Norge har en underdekning innen nukleærmedisin sammenlignet med det for eksempel et land som Danmark har. Skal vi komme opp på nivå med sammenlignbare land trenger vi flere radiografer med spesialkompetanse innen nukleærmedisin.

Oppgavedeling

Bedre fordeling av oppgaver pekes ut som en strategi for å bidra til innfrielse av ventetidsløftet.

Dette er NRF enig i vil kunne være ett godt virkemiddel innen medisinsk bildediagnostikk og innen stråleterapi.

Spesialutdannede radiografer innen tolkning av røntgen-skjeller- og ultralydundersøkelser har bidratt og bidrar til å holde ventelister og svartid nede på undersøkelsene ved flere avdelinger i Norge.

Norsk Radiograf forbund mener man i Norge bør øke innsatsen for bedre oppgavedeling innen bildediagnostikk og stråleterapi. Det bør opprettes videreutdanninger i Norge med tanke på behovene innen oppgavedeling.

Økt utbredelse og omfang av radiologiske tjenester, teknologisk utvikling som bruk av KI og har medført at radiografer i en rekke sammenlignbare land har fått nye arbeidsoppgaver og utvidede ansvarsområder.

Utvidelse av Mammografiprogrammet og mammografiscreeningen

- Det må settes av midler i statsbudsjettet for å utrede en utvidelse av Mammografiprogrammet

Mammografiprogrammet ble ikke nevnt i den nylig fremlagte Kvinnehelsestrategien.

Brystkreft er den klart vanligste kreftform blant kvinner i Norge, med over 4000 nye tilfeller i 2023.

I Norge er forekomsten av brystkreft blant kvinner i alderen 70-74 år relativt høy. Sett i lys av den relativt høye forekomsten av brystkreft hos kvinner mellom 70 og 74 år mener Norsk Radiograf forbund at aldersgrensene for mammografiscreening bør utvides.

I Norge inviteres per i dag kun aldersgruppen 50 - 69 år til mammografiscreening.

Både EU og WHO anbefaler at alle kvinner mellom 45 og 74 år bør tilbys regelmessige mammografiundersøkelser.

Vennlig hilsen

Bent R Mikalsen